

Inspraak Commissie Ruimte en Economie van 7 dec. 2021,
agendapunt 5b. Zonnepark Remmerden

Geachte Commissieleden,

Toeristische en recreatieve ontwikkeling van de bestaande mogelijkheden vormen voor Rhenen een speerpunt in de plannen voor haar toekomstige ontwikkeling. Dat is voor Uw Commissie geen nieuws, neem ik aan. De schat aan natuur en historie die Rhenen bezit is daarvoor de basis. Grote delen van de gemeente behoren tot het Natuur Netwerk Nederland, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur, of tot Natura Tweeduizend gebieden. Maar Rhenen heeft ook een heel groot oppervlak dat niet tot die schat behoort.

De centrale overheid vraagt gemeenten om in regionale verbanden plannen te faciliteren om op het gebied van energieconsumptie tot zelfvoorzienende productie middels windturbines en zonnepanelen te komen per 2050. Rhenen acht het beter dat reeds in 2040 voor elkaar te hebben en gaat haastig te werk. De in het beleid opgenomen energieladder wordt niet door diepgaand onderzoek grondig uitgespit, zoals de bedoeling van de ladder is, maar particulier initiatief met schijnbare mogelijkheden doet de gemeentelijke plannenmakers zonder het verplichte gedegen onderzoek en motivering van de treden van de ladder vijf treden overslaan.

Solarfields biedt samen met enkele grondeigenaren de mogelijkheid op Remmerden een mega zonnepark te vestigen, dat zelfs vele malen groter is dan in het RES 1.0 gevraagd wordt.

Dat park is geprojecteerd midden in dat Natuur Netwerk Nederland, en op zeer korte afstand van Natura 2000 gebied. Het gebied is een restant van de vorming van Nederland in de laatste ijstijd waardoor er, in Nederland zeldzaam voorkomende accidentatie in het terrein zichtbaar is, beekdalen, wat voor toeristen een bezoek extra aantrekkelijk maakt, naast de rijke flora en fauna die de passant daar rondom ervaart. De vroege bewoning in dit gebied heeft eveneens haar sporen achtergelaten, waardoor het gebied ook het predicaat "Historisch Monument" draagt. De toeristische fietsroute die door het gebied loopt wordt dan ook zeer frequent gebruikt om van het fraaie landschap te genieten.. Het gebied is een parel voor de speerpunt van Rhenens ontwikkelings strategie.

Maar met de realisatie van een mega zonnepark wordt die parel bij het restafval gegooid, een stuk van de speerpunt afgebroken.

Want:

Solarfields belooft allerlei zaken die de negatieve impact van plaatsing van zo'n enorm aantal zonnepanelen heeft, moet verminderen, misschien wel opheffen, door de plaatsing van panelen aan te passen aan het landschap. Maar zegt niet hoe en met welk doel. Het primaire doel zal zijn een voor energieopwekking gunstige aanpassing aan het terrein, verfraaiing van het landschap is niet mogelijk met zonnepanelen. Integendeel, de toerist die tussen tot wel meer dan twee meter hoge paneelstellages doorfiets zal eerder een claustrofobische ervaring hebben dan genieten van het fraaie zonnepaneelveld. Mooie woorden van Solarfields, maar niet meer dan lippendienst.

Solarfields belooft met randbeplanting camouflage van de panelen te bereiken. Dat is in vlak terrein misschien wel mogelijk, maar dat kan in een geaccidenteerd terrein noch de accidentatie van het terrein voor het oog bewaren, noch de camouflage van panelen effectief doen zijn. Mooie woorden, maar niet meer dan lippendienst.

Solarfields belooft de biodiversiteit in het terrein te verhogen. Onderzoek door de Wageningse Universiteit heeft tot nu toe alleen verlies aan biodiversiteit aangetroffen bij zonneparken. Hoe Solarfields daar in de praktijk een kentering in zal brengen maakt zij niet duidelijk, laat staan dat zij dat kan garanderen. Een boterzachte belofte dus.

Rond de zonneweide komt een hekwerk te staan om indringers te weren. Dat betekent ook dat dieren die in de omgeving huizen de weg over de terreinen en het voedsel dat daar voor hen bereikbaar was zullen missen. De aanwezige dassen, reeën, vossen, boommarters, steenmarters en konijnen zullen daaronder lijden. Voor de roofvogels, buizerds, haviken, zeearend, wespandief, steenuilen, bosuilen en kerkuilen verdwijnt een groot jachtterrein, zonnepanelen vormen voor hen een onmogelijk te omzeilen belemmering bij de jachtvlucht voor voedsel. Foeragerende trekganzen zullen hun pleisterplaats moeten missen. Dat verhoogt de biodiversiteit en natuurwaarde van geen kant. Verhoging van biodiversiteit is daarmee een onwaarachtige belofte.

Het College van burgemeester en wethouders heeft in de reactie op het Principeverzoek aangegeven dat de vergunning voor een zonnepark slechts voor 25 jaar gelden zal, het zonnepark moet dan verwijderd worden en het terrein in gelijk oorspronkelijke conditie opgeleverd. Hoe de gemeente dat nu kan afdwingen voor over 25 jaar is onduidelijk, waarschijnlijk zelfs onmogelijk. In ieder geval zullen flora en fauna niet zomaar te herstellen zijn over 25 jaar. Een boterzachte voorwaarde dus, in wezen onrealistisch.

De speerpunt zal aldus naar verwachting onherstelbaar beschadigd raken bij doorgang van de plannen. Dat is voor vele Rhenense burgers en toeristen van buiten teleurstellend. Of ons nageslacht er blij mee zal zijn betwijfel ik. Spijt om het verlies ervan ligt meer voor de hand.

En waarom? Binnen de gemeente Rhenen zijn er nog vele hectares grond die toeristisch en qua natuurwaarde een veel geringer belang vertegenwoordigen dan de nu beoogde gronden. Dat zijn percelen met agrarisch gebruik, zoals ook de beoogde gronden agrarisch worden gebruikt, CO₂ binden en voedingsmiddelen produceren, maar die niet zoals de beoogde percelen natuurwaarden, historische waarden en toeristisch belang vertegenwoordigen, geen landschappelijke parel vormen.

Mijn conclusie is dat de Raad beter zou doen de tijd te nemen om alternatieven te vinden die vernietiging van onze parel voorkomen. Er is tien jaar meer tijd en veel meer grond beschikbaar om dat te verwezenlijken dan waartoe de Raad zich nu zelf onnodig heeft verplicht.

”Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald” is een bekende Hollandse waarheid. Het zou de Raad sieren die waarheid in haar besluit te erkennen.

G.J. Koomen
Plantage Willem III 1
3921 DZ Elst U.